

Besluit

Ontgrondingenwet

Boskalis Nederland B.V.

Rosmolenweg 2
3356 LK PAPENDRECHT

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Onderwerp

Wijziging ontgrondingsvergunning voor project 'overnachtingshaven Lobith- Spijk', gemeente Zevenaar.

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 16

Aanvrager

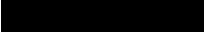
Boskalis Nederland B.V.
Papendrecht.

Kenmerk

Aanvraag met bijgevoegde brief d.d. 18 oktober 2022 en referentie 19783- VGN-01033.

Kadastrale gegevens

Kadastrale gemeente Zevenaar, sectie A,
Perceelnummers 1273, 1274, 1626, 1627 en 1875.
Eigendom van de Staat der Nederlanden.

Beste ,

Hierbij ontvangt u ons definitieve besluit op de hieronder omschreven aanvraag om een wijziging van de door ons op 2 mei 2016 (zaaknummer 2015-013134) verleende vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet.

Uw aanvraag

Op 18 oktober 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen van Boskalis Nederland b.v. te Papendrecht om wijziging van een op 2 mei 2016 verleende ontgrondingsvergunning voor het project 'Overnachtingshaven Lobith-Spijk' in de gemeente Zevenaar. Deze vergunning is bij ons besluit van 17 maart 2020 met zaaknummer 2015-013134 op naam gesteld van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat Programma Projecten en Onderhoud, RWS-projectteam Overnachtingshaven Spijk, te Arnhem. Aanvrager is op 4 november 2022 door de projectmanager Overnachtingshaven Lobith van Rijkswaterstaat, namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, gemachtigd deze aanvraag in te dienen.

Dit project behelst, in opdracht van Rijkswaterstaat, de aanleg van een overnachtingshaven met een oppervlakte van ruim 49 hectare (ha), buitendijks in de Beijenwaard, een uiterwaarde van de Rijn, waarmee een directe, open verbinding tot stand wordt gebracht. De ontgroning is inmiddels voor meer dan de helft gerealiseerd.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

2 van 16

Het wijzigingsverzoek betreft een aanpassing van de via voorschrift 1 van de vigerende ontgrondingsvergunning voorgeschreven maximale winningsdiepte. De winningsdiepte is bepaald op NAP +1,52 meter. Verzocht wordt om toestemming om voor een in het midden van de haven gelegen waterbodemp van ca. 4 ha. de winningsdiepte tijdelijk te verlagen naar maximaal

NAP -1,00 meter. Dit betekent een verdieping van ca. 2,50 meter. Deze verdieping wordt daarna weer opgevuld met ter plaatse gewonnen, maar voor vermarkting onbruikbaar materiaal. De opleveringsdiepte blijft gehandhaafd op het voorgeschreven bodemprofiel van NAP +1.52 meter.

Besluit

Wij stemmen in met uw verzoek om een tijdelijke wijziging van de voorgeschreven maximale winningsdiepte en passen de ontgrondingsvergunning met nieuwe voorschriften daarop aan. U ontvangt nu het definitieve besluit. U mag pas met de activiteiten volgens dit besluit aanvangen als het definitieve besluit onherroepelijk is.

Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en belanghebbenden, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

- Gezien uw verzoek, gedateerd 18 oktober 2022;
- Gelet op artikel 8, lid 2 van de Ontgrondingenwet en artikel 3.55 van de Omgevingsverordening Gelderland;
- Gelet op de overwegingen, opgenomen in bijlage I van deze vergunning;

Besluiten:

- I. de aangevraagde wijziging van de vergunning van 2 mei 2016 (zaaknummer 2015-013134) aan Boskalis Nederland b.v, Postbus 76, 3350 AB Papendrecht te verlenen;
- II. de aanvraag van 18 oktober 2022, inclusief de bijbehorende stukken, onderdeel te laten zijn van deze wijzigingsvergunning;
- III. hieraan te verbinden de voorschriften 1 tot en met 5, zoals opgenomen in bijlage I van dit besluit.

De bijlage is onderdeel van dit besluit

De bijlage bevat voorschriften en een toelichting op ons besluit. De vergunning wordt verleend met inachtneming van de voorschriften zoals aangegeven in de bijlage. Neem de bijlage goed door. Hiermee kunt u problemen tijdens de uitvoering voorkomen.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

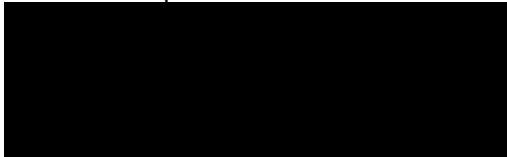
Blad

3 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Beroep instellen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Als gedurende de beroepstermijn om een voorlopige voorziening is verzocht, wordt het besluit niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer 070 426 44 26.

Bijlage:

1 Voorschriften

Aan deze wijzigingsvergunning, betrekking hebbend op de percelen, kadastraal bekend gemeente Zevenaar, sectie A, nummers. 1273, 1274, 1626, 1627 en 1875, zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. De voorschriften verbonden aan de ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016 (zaaknummer 2015-013134) blijven van toepassing;
2. Daar waar in deze voorschriften c.q. in het daaruit voortvloeiende werkplan sprake is van een maximale winningsdiepte, deze tijdelijk mag worden gewijzigd in een maximale diepte van NAP -1,00 meter, voor zover het betreft de percelen kadastraal bekend gemeente Zevenaar, sectie A, nummers 1273, 1274, 1626, 1627 en 1875 en zoals aangegeven op uitvoeringstekening "19783-TEK-01029, definitieve versie d.d. 06-10-2022";
3. Het tijdelijk verdiepte waterbodemprofiel dient zo spoedig mogelijk in overeenstemming te worden gebracht met de voorgeschreven opleveringsdiepte en wel door gebruikmaking van de in het projectgebied aanwezige, niet vermarktbaar delfstoffen. Aanvoer van specie van elders is niet toegestaan;
4. De werkzaamheden met betrekking tot de aanvulling/verondieping mogen pas plaatsvinden indien en nadat de maximale diepte door middel een controlemeting door een onafhankelijk bureau is vastgesteld en ter goedkeuring aan GS is voorgelegd dan wel de toezichthouder van de provincie Gelderland hiervan op de hoogte is gesteld;
5. De wijze waarop de werkzaamheden met betrekking tot de verdieping en de aanvulling/verondieping plaatsvinden dienen te worden beschreven in het werkplan. Onderdeel van het werkplan is tenminste een digitaal bestand in XML van de gewijzigde plantekening(en) zoals genoemd in voornoemd voorschrift 2.

2 Onderdelen van de aanvraag

- Aanvraagformulier d.d. 18 oktober 2022 (doc. nr. 03790717);
- Memo 'Subject: Toevoeging Ontgrondingsvergunning tijdelijke verdieping havenbodem - OH Spijk', d.d. 18 oktober 2022 (doc. nr. 03790758);
- MEMO 'Tijdelijke verdieping havenbodem - OH Spijk', d.d. 27 juli 2022 (doc. nr. 03790763);
- Kadastrale aanduiding Ontgrondingsvergunning met datum 30-09-2015, bijlage V, versie 1 (doc. nr. 03790764);
- Tekening 19783-TEK-01029, definitieve versie d.d. 06-10-2022, inzake 'overnachtingshaven Spijk/ontgrondingsvergunning OHS incl. tijdelijke verdieping' met 7 tekeningen van de dwarsprofielen van de haven (blad 1 van 8 t/m blad 8 van 8), van Boskalis/Sweco (doc. nr. 03790767)_ter vervanging van tekening "Overnachtingshaven Spijk nummer

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

5 van 16

AH660.1.1097 d.d. 2 oktober 2015 (nieuwe situatie) en de bijbehorende profielen bladen tekeningen AH660.1.1092/1093/1100/1105/1106 en 1120;

- Notitie 'Geohydrologische analyse overnachtingshaven Spijk', d.d. 10 oktober 2022 van Witteveen&Bos (doc. nr. 03790762);
- Rapport 'Partijkeuringen baggerspecie conform Besluit Bodembesluit, overnachtingshaven Spijk', d.d. 20 mei 2021, van BK Ingenieurs b.v. te Arnhem (doc. nr. 03790768);
- MEMO 'Ecologische impact verdiepte bak Spijk', d.d. 7 oktober 2022 van Boskalis (doc. nr. 03790759);
- Notitie 'Overnachtingshaven Spijk benutting depositieruimte vergunning', d.d. 6 oktober 2022 van Sweco (doc. nr. 03790760);
- Besluit van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gedateerd 12 november 2020 tot wijziging van een op 26 mei 2016 verleende ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet (doc. nr. 03790765);
- Definitief besluit vergunning Natuurbeschermingswet 1998 project Overnachtingshaven Lobith van het Ministerie van Economische Zaken, d.d. 24 mei 2016 (doc. nr. 03790761);
- Projectberekening met AERIUS Calculator, Rckbgrd77mfc, 05 oktober 2022 (doc. nr. 03797267);
- Projectberekening met AERIUS Calculator, RrWXWkYmZyZV, 05 oktober 2022 (doc. nr. 03797269);
- Projectberekening met AERIUS Calculator, RqbApB4R8rbR, 05 oktober 2022 (doc. nr. 03797265);
- Projectberekening met AERIUS Calculator, RqGyoXMjLPok, 05 oktober 2022 (doc. nr. 03797268);
- Evaluatie- en selectierapport 'Opgraving steenfabriek, circumvallatielinie, WO2-loopgraven en coupure Ameidsedam binnen plangebied Overnachtingshaven Spijk gemeente Zevenaar', d.d. 20 september 2022 van Bureau RAAP (doc. nr. 03790773);
- Machtiging van Rijkswaterstaat/Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan Boskalis Nederland b.v. d.d. 4 november 2022 (doc. nr. 03808144).

3 Het project

De overnachtingshaven Lobith-Spijk, gesitueerd aan de noordzijde van de Boven-Rijn/rechter Rijnsoever in de uiterwaarde Beijenwaard, dient als ankerplaats voor de binnenvaartschepen en heeft een directe, open verbinding met de rivier. Ten tijde van het verzoek om wijziging is de aanleg van de haven, die een omvang krijgt van ca. 49 ha. door middel van de afgraving in volle gang; ca 50% van de ontgroning is reeds uitgevoerd.

De haven zal ruimte bieden aan circa 50 ligplaatsen voor schepen met een lengte van 135 meter.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

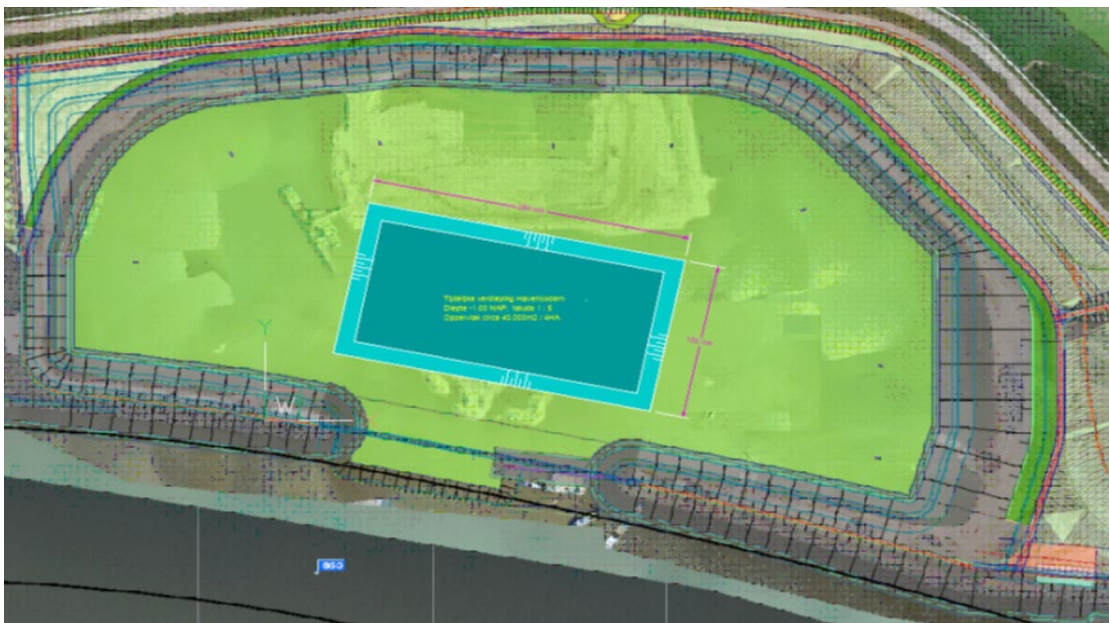
2022-014446

Blad

6 van 16

Het maaiveld in de uiterwaarde en directe omgeving ligt gemiddeld tussen NAP +13 meter. en +14 meter. Op grond van voorschrift 1, verbonden aan de op 2 mei 2016 door ons verleende ontgrondingsvergunning mag niet dieper worden gegraven/gezogen dan het voorgeschreven toekomstige bodemprofiel van de haven, te weten NAP +1.52 meter.

Verzocht wordt nu om een wijziging van dit voorschrift, zodanig dat een klein gedeelte van de haven, te weten een waterbodembodem van ca 4 ha. (280 m. x 150 m.) gelegen nabij de havenmond tijdelijk ca 2,50 meter dieper kan worden ontgrond.

Overzichtstekening

Geconstateerd is dat zich ter plaatse in de bodem een stoorlaag bevindt met grindige, zandige en kleiige materialen, die niet geschikt zijn voor benutting in de bouwnijverheid. Hierdoor kunnen de voor het project geraamde en vergunde opbrengsten niet worden behaald. De verdieping is er op gericht deze stoorlaag te verwijderen en in depot te zetten, waarna het daaronder gelegen kwalitatief hoogwaardige (industrie)zand kan worden gewonnen en afgevoerd ten behoeve van de voorziening in de behoefte. Dit betreft een hoeveelheid van ca. 100.000 m³. Hierdoor wordt door middel van zuinig ruimtegebruik op verantwoorde wijze omgegaan met schaarse oppervlaktedelfstoffen.

Na deze winning wordt het in depot gezette gebiedseigen, maar onbruikbare materiaal benut voor de verondieping van de waterbodembodem, overeenkomstig de oorspronkelijk voorgeschreven opleveringsdiepte. Het materiaal voldoet aan de eisen en kenmerken opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. Er worden geen interventiewaarden overschreden.

4 Procedure

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om op de aanvraag om ontgrondingsvergunning c.q. een wijziging hiervan te beslissen.

De onderhavige overnachtingshaven is gesitueerd in de uiterwaarde of wel het winterbed van de Rijn. Artikel 8, lid 3 van de Ontgrondingenwet schrijft voor dat wij in dit geval deze bevoegdheid moeten uitoefenen in overeenstemming met "Onze minister". Dit betekent dat wij de aangevraagde wijzigingsvergunning pas kunnen verlenen nadat Rijkswaterstaat, namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat daarmee schriftelijk heeft ingestemd.

Het wijzigingsverzoek is op 31 oktober 2022 voor advies toegestuurd aan Rijkswaterstaat. Op 25 november 2022 hebben wij hierop een reactie ontvangen. Onder '5 Adviezen' gaan wij hier nader op in.

Artikel 10, eerste lid van de Ontgrondingenwet verklaart de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en in afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer voorgeschreven procedure van toepassing op het verzoek tot wijziging van de ontgrondingsvergunning.

Wij hebben de ontvangst van de aanvraag van 18 oktober 2022 bevestigd en de aanvraag aan de betrokken bestuursorganen toegestuurd met het verzoek om ons van advies te voorzien.

Op grond van de Wet Milieubeheer en het Besluit Milieueffectrapportage is voor het verrichten van een activiteit, die gericht is op onder meer de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem een milieueffectrapportage verplicht gesteld. Voor het project 'Overnachtingshaven Lobith-Spijk' is het Milieueffectrapport 'ProjectMER overnachtingshaven Lobith' opgesteld (Witteveen&Bos, d.d. 13 november 2015). Bij de verlening van de ontgrondingsvergunning op 2 mei 2016 is rekening gehouden met de in dit MER beschreven gevolgen van deze activiteit voor het milieu.

Nu ligt voor een verzoek om een tijdelijke, beperkte wijziging van de in deze vergunning voorgeschreven winningsdiepte. Feitelijk betreft het derhalve een winning van oppervlaktedelfstoffen uit de waterbodem. Dit is géén activiteit waarvoor een MER moet worden opgesteld dan wel een MER-beoordelingsbesluit moet worden genomen. Een actualisatie dan wel aanvulling van het MER is dan ook niet aan de orde.

Ontwerpbesluit

Overeenkomstig de artikelen 3:11 en 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij het ontwerp van dit besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage gelegd.

Hiervan hebben wij op de voorgeschreven wijze kennis gegeven. In deze kennisgeving is vermeld dat een ieder in de gelegenheid is gesteld om zienswijzen naar voren te brengen.

Het ontwerpbesluit heeft van 25 maart 2023 tot en met 5 mei 2023 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn een zienswijze ontvangen van Maatschap Stam per e-mail van 4 mei 2023 en per brief gedateerd op 3 mei 2023 met zaaknummer R222009391.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

8 van 16

De zienswijze wordt door ons niet overgenomen en geeft voor ons geen aanleiding om het definitieve besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Onder paragraaf “7. Zienswijze” van deze vergunning gaan wij hier nader op in.

5 Adviezen

Onder verwijzing naar artikel 8, lid 3 van de Ontgrondingenwet hebben wij het wijzigingsverzoek van Boskalis voorgelegd aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Namens de Minister heeft Rijkswaterstaat Oost-Nederland bij schrijven van 25 november 2022 ons het volgende medegedeeld:

“De wijziging betreft een tijdelijke verdieping van de vergunde ontgravingsdiepte. Het verdiepte deel wordt aangevuld met gebiedseigen, niet vermarktbaar specie die vrijkomt uit de ontgrondingslocatie. De aangevraagde wijziging is voor wat betreft de door Rijkswaterstaat te beschermen belangen beoordeeld en aanvaardbaar bevonden.

Gezien het vorenstaande bestaat er vanuit de zijde van Rijkswaterstaat geen bezwaar tegen het verlenen van de ontgrondingsvergunning.”

Hiermee is invulling gegeven aan de wettelijke verplichting dat de ontgrondingsvergunning i.c. de wijziging daarvan wordt verleend in overeenstemming met de Minister.

Tevens hebben wij het wijzigingsverzoek voorgelegd aan het waterschap Rijn en IJssel. Bij schrijven van 24 november 2022 met zaaknummer 72258 heeft het waterschap ons het volgende medegedeeld:

“Effecten voor waterveiligheid en grondwaterstanden

De tijdelijke verdieping zal 100 meter uit de toekomstige teen van de primaire waterkering dijkkring 48, Spijksedijk, komen te liggen. Er is geen invloed op de waterveiligheid omdat de locatie van de tijdelijke verdieping buiten de zonering en invloedssfeer van de waterkering ligt. Er kunnen echter wel effecten zijn op de grondwaterstand direct achter de waterkering, zoals een eerder merkbare sliblaag die zich zal kunnen gaan vormen in de overnachtingshaven.

Waterveiligheid

invloedssfeer van de waterkering. Waterschap Rijn en IJssel verklaart dat er voor de waterveiligheid geen beperkingen of risico's zullen zijn. Het grove grind en de kleine keien kunnen als onderlaag worden gebruikt op de zinkstukken. Klei en veen (oer) kan al op de voedselarme akkers als meststof worden gebruikt.

Grondwaterstanden

Er kunnen tijdelijke effecten op het watersysteem binnendijks optreden als er slecht doorlatende lagen worden afgegraven. Er is een aannemelijke kans op het ontstaan van een laag bagger in de haven. Waterschap Rijn en IJssel ziet geen bezwaar in de tijdelijke verdieping ten aanzien van de grondwaterstanden mits Rijkswaterstaat PPO hierover goed blijft onderbouwen en afstemming behoudt.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

9 van 16

Conclusie geen bezwaar

Hierbij verklaart waterschap Rijn en IJssel geen bezwaar te hebben tegen de gevraagde wijziging van de ontgrondingsvergunning met kenmerk 2015-013134, verleend d.d. 2 mei 2016 voor het tijdelijk verdiepen van de havenbodem zoals bovenstaand beschreven.”

Wij conformeren ons aan dit advies van het waterschap. In paragraaf 6.3 van de belangenafweging gaan wij nader in op het aspect van de grondwaterstandsfluctuaties als gevolg van de tijdelijke verdieping.

6 Belangenafweging

De Ontgrondingenwet bepaalt dat besluiten op een aanvraag om een (wijziging van een) ontgrondingsvergunning worden genomen op basis van een afweging van de bij de ontgroning betrokken belangen.

Bij deze wijzigingsaanvraag zijn de volgende belangen betrokken:

- 6.1 planologie
- 6.2 natuur
- 6.3 waterhuishouding/(geo)hydrologie
- 6.4 archeologie
- 6.5 veiligheid/stabiliteit

6.1 Planologie

In artikel 10, lid 6 van de Ontgrondingenwet is bepaald dat een vergunning niet wordt verleend of gewijzigd indien de beoogde ontgroning in strijd is met een ruimtelijk besluit. In dit geval is, met een verwijzing naar artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening, aan de orde het op 29 juni 2016 met nummer PS2016-357 door Provinciale Staten vastgestelde Provinciaal Inpassingsplan ‘Overnachtingshaven Lobith’. Het projectgebied heeft ingevolge dit plan de bestemming ‘Water- Overnachtingshaven’.

De tijdelijke verdieping is hiermee in overeenstemming; de bestemming c.q. functie van de overnachtingshaven blijft uiteraard gehandhaafd.

Er zijn derhalve geen planologische belemmeringen die een inwilliging van het verzoek in de weg staan.

6.2 Natuur

De Ontgrondingenwet biedt een algemeen afwegingskader voor bij de ontgroning betrokken belangen. Deze wet dient evenwel terug te treden indien en voor zover in de bescherming van bij de ontgroning betrokken belangen door specifieke wettelijke regelingen wordt voorzien. Dit is bij deze ontgroning aan de orde. De Wet natuurbescherming richt zich specifiek op de behartiging van de natuurbelangen in het projectgebied.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

10 van 16

Dat neemt echter niet weg dat de natuurbelangen in de ontgrondingsvergunning moeten worden betrokken in de belangenafweging. Dit in verband met de uitvoerbaarheid van de gevraagde wijziging.

Soortenbescherming

In dan wel in de nabijheid van de ontgrondingslocatie bevinden zich enkele op grond van deze wet beschermde soorten, te weten bever, gewone dwergvleermuis, poelkikker en ruige dwergvleermuis. Het is verboden hun voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen. De gewone dwergvleermuis mag daarenboven ook niet opzettelijk worden verstoord.

Bij besluit van 12 november 2020 is door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontheffing (met kenmerk FF/75C/2015/0417A.toek) verleend van de desbetreffende verbodsbepalingen genoemd in de artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming.

De Rijksdienst heeft ons bij schrijven van 1 december 2022 bericht van oordeel te zijn dat door de tijdelijke verdieping van de overnachtingshaven geen effecten op de beschermde soorten te verwachten zijn. Er zijn geen aanvullende maatregelen ten behoeve van de aanwezige beschermde soorten noodzakelijk.

Aanvrager heeft dit in het bij de aanvraag behorende memo 'Ecologische impact verdiepte bak Spijk' van 7 oktober 2022 voldoende onderbouwd. Omdat met de aangepaste werkwijze geen sprake is van een overtreding van de hiervoor genoemde verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming, is wijziging van de vigerende ontheffing niet nodig. Het besluit met de daarin opgenomen voorschriften met kenmerk FF/75C/2015/0417A.toek blijft dan ook ongewijzigd.

Gebiedsbescherming

In het kader van de bescherming van de in de nabijheid van de overnachtingshaven gelegen Natura 2000-gebieden tegen stikstofdeposities is door de Staatssecretaris van Economische Zaken op 24 mei 2016 een vergunning verleend op grond van de (toenmalige) Natuurbeschermingswet 1998.

Voor de tijdelijke verdieping wordt een aangepaste werkmethode toegepast. De werkzaamheden onder deze aanvullende aanvraag voor de tijdelijke verdieping: het extra winnen van zand om ruimte te krijgen voor minder bruikbare bodembestanddelen (deze blijven achter in de bodem), worden 100% elektrisch uitgevoerd met een elektrische winzuiger. Doordat hierbij alleen de elektrische winzuiger wordt ingezet, ontstaan er geen emissies van stikstofoxiden. Een toename van de stikstofuitstoot is daarmee uit te sluiten. Voor deze tijdelijke verdieping is dan ook geen nieuwe AERIUS-berekening nodig. Om die reden worden in deze ontgrondingsvergunning geen aanvullende AERIUS-berekeningen opgenomen.

De bij de aanvraag gevoegde AERIUS-berekeningen hebben betrekking op de periodieke stikstofoxide rapportages die Boskalis in het kader van de Natuurvergunning aan LNV moet overleggen om aan te tonen dat de totaal vergunde werkzaamheden binnen de vigerende Natuurvergunning plaatsvinden. Deze zijn volledigheidshalve bij de aanvraag gevoegd.

Door middel van deze aanvullende berekeningen is aangetoond dat de werkzaamheden minder stikstofdepositie veroorzaken dan de vergunde situatie.

Geconcludeerd kan worden dat de tijdelijke verdieping geen negatieve effecten heeft in het kader van ecologie. Negatieve effecten op soorten en op Natura-2000 gebieden zijn uitgesloten.

Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er geen belemmeringen tegen de verlening van de wijziging van de ontgrondingsvergunning.

6.3 Waterhuishouding/(geo)hydrologie

Door Witteveen&Bos is een analyse verricht van mogelijke geohydrologische effecten op de omgeving door het tijdelijk extra ontgronden van een gedeelte van de haven en het daarna opvullen van deze verdieping met het ter plaatse gewonnen, maar onbruikbare materiaal (Notitie d.d. 10 oktober 2022). Deze analyse is onderdeel van het wijzigingsverzoek.

De grondwaterstand ter plaatse wordt zeer sterk beïnvloed door de waterstand in de Rijn. In de uiterwaarde fluctueert de jaarlijkse grondwaterstand gemiddeld tussen NAP +9,2 m en +12,5 m. In het achterland fluctueert de jaarlijkse grondwaterstand gemiddeld tussen NAP +9,5 m en +10,5 m. Daarmee is de stromingsrichting van het grondwater naar de Rijn **toe** tijdens een lage waterstand en van de Rijn **af** tijdens een hoge waterstand.

In 2015 zijn, in het kader van het Project MER 'Overnachtingshaven Lobith' en de verlening van de ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016, de effecten van de ontgraving ten behoeve van de realisatie van de haven berekend. Uit deze berekeningen werd geconcludeerd dat een verandering aan het watersysteem zou optreden, waarbij meer uitwisseling mogelijk is tussen de rivier en het onderliggende watervoerende pakket. Dat resulteert in een verhoogde binnendijkse grondwaterstand tijdens hoogwater en een lagere grondwaterstand tijdens laagwater. De verandering treedt meteen op tijdens realisatie. Door vorming van slib wordt de verandering in de loop van tijd echter verkleind.

De beoogde extra ontgroning in een gedeelte van de haven leidt niet tot een verandering van deze in 2015 berekende tijdelijke en permanente effecten. Dat komt omdat:

1. er geen peilverandering zal optreden; de haven staat in open verbinding met de Rijn. De extra ontgroning vindt onder water plaats waardoor de uitgangspunten ten opzichte van de eerdere berekeningen niet veranderen;
2. het berekende tijdelijke effect zal niet groter worden door de extra ontgroning omdat de 2,5 m extra ontgroning voornamelijk bestaat uit middel grof tot grof zand en dus ontbreekt het te ontgraven gedeelte aan weerstandsbiedende lagen. De berekende effecten zijn voornamelijk het gevolg van verwijderen van de weerstandsbiedende deklaag en die is reeds in de reguliere werkzaamheden verwijderd;

3. de vorming van slib op de bodem van de haven zal door de extra ontgronding niet significant veranderen. Hierdoor zijn de berekende permanente effecten als gevolg van de afname van het tijdelijke effect door vorming van slib niet anders.

Door het toevoegen van extra weerstand in een gedeelte van de havenbodem zal het oorspronkelijke berekende effect op de grondwaterstand mogelijk minder groot zijn. De verhoogde weerstand heeft dus een positief effect op de veranderingen in de binnendijkse grondwatersituatie.

Wij hebben er kennis van genomen dat in de door het waterschap Rijn en IJssel op 28 april 2016 aan de provincie Gelderland verleende vergunning op grond van de Waterwet voorschriften zijn opgenomen met betrekking tot de grondwaterstandsmonitoring en er op basis daarvan een grondwatermeetnet is ingericht. Het grondwatermeetnet wordt gebruikt om de grondwaterveranderingen te meten. Dit houdt onder meer in dat in het daarvoor bestaande peilbuizen netwerk binnendijs in overleg met de betrokken perceeleigenaren extra peilbuizen zijn geplaatst en dat deze buizen periodiek worden gemonitord. De monitoringspeilbuizen voor de grondwaterstanden zijn geplaatst als beheersmaatregel om grondwaterfluctuaties te kunnen monitoren op de langere termijn.

Bij besluit van 17 september 2020 heeft het Waterschap de waterwetvergunning op naam gesteld van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat Programma Projecten en Onderhoud, zijnde de initiatiefnemer voor de realisering van de overnachtingshaven. Het ministerie is nu derhalve verantwoordelijk voor de naleving van de aan de vergunning verbonden voorschriften.

Met de werkzaamheden te behoeve van de realisering van de overnachtingshaven is eerst circa 2,5 jaar geleden een aanvang gemaakt. Dit betekent dat ook de periode van de monitoring pas sinds 2,5 jaar loopt. De gegevens van de grondwaterstandsfluctuaties van de afgelopen 2,5 jaar zijn bekend. De periode is echter te kort om hieruit al definitieve conclusies te trekken. De resultaten van deze monitoring geven vooralsnog geen inzicht in de eventuele effecten van de ontgrondingswerkzaamheden op de binnendijkse grondwaterstanden. Zoals wij in onze ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016 al hebben aangegeven blijft het van belang de grondwaterstanden te monitoren. de monitoring -die onderdeel is van de watervergunning- zal plaats vinden tot 5 jaar na afronding van het project, waarna de evaluatie plaatsvindt.

Gezien het vorenstaande nemen we de gegevens van de monitoringsbuizen niet mee in de (geo)hydrologische overwegingen van deze wijzigingsvergunning.

Door de huidige werkwijze -kleine oppervlakken tegelijk afgraven- én de tijdelijkheid van de verdieping, zijn er geen significante grondwaterstandsveranderingen te verwachten als gevolg van de extra ontgronding. Indien toch onverwachte grondwaterstandsveranderingen optreden worden deze gemonitord en mitigerende maatregelen getroffen, zoals voorgeschreven in de vergunning van 2 mei 2016.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

13 van 16

De stoorlaag bestaat voornamelijk uit grof grind, oer (soort veen), zand en klei. Grof grind is zeer doorlatend. Door bijmenging van oer en klei wordt het mengsel minder doorlatend. De stoorlaag wordt goed geroerd tijdens de werkzaamheden. Daardoor zal de nieuwe laag een geringere doorlatendheid hebben. Meer weerstand zorgt voor een demping van de stroming tussen het oppervlaktewater en de grondwaterstand.

Wij zijn daarmee van oordeel dat vanuit het belang van de waterhuishouding/geohydrologie er geen aanleiding is om extra voorschriften aan deze wijzigingsvergunning te verbinden.

6.4 Archeologie

Om de haven te realiseren zal het maaiveld in een groot deel van het betrokken uiterwaardengebied enkele meters verlaagd worden. Bij deze werkzaamheden is het niet mogelijk om archeologische resten duurzaam in de ondergrond te behouden.

In voorschrift 7 van de ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016 is de verplichting opgenomen dat voor aanvang van de ontgroning archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd in de vorm van een proefsleuven onderzoek. Vooronderzoek heeft namelijk aangetoond dat binnen het projectgebied meerdere behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig waren.

Op basis van de conclusies van het proefsleuven onderzoek is besloten alle behoudenswaardige vindplaatsen voorafgaand aan de ontgrondingswerkzaamheden op te graven, zodat de resten boven de grond (ex situ) kunnen worden veiliggesteld. Deze opgraving is tussen februari 2021 en december 2021 uitgevoerd.

Aan de hand van hetgeen is opgegraven, is er een Evaluatie- en Selectierapport (RAAP, rapport nummer 330 van 20 september 2022) opgesteld. Dit rapport is onderdeel van dit wijzigingsverzoek.

Alle archeologische voorwerpen zijn inmiddels uit het projectgebied verwijderd aangezien deze circa 9 meter hoger lagen dan de bodem van de haven. Het gehele gebied is inmiddels ontgraven/onderzocht en het terrein is vrijgegeven. Er zijn geen archeologische waarden meer te verwachten in het te verdiepen gedeelte en staat verlening van deze vergunning dan ook niet in de weg.

Algemeen/ toevalsvondsten

Hoewel op grond van het vorenstaande niet aangenomen wordt dat in het ontgrondingsgebied archeologische waarden worden aangetroffen, is het niet volledig uit te sluiten dat, nadat het archeologische onderzoeksproces is afgerond, tijdens het grondverzet een archeologische toevalsvondst wordt gedaan. Bij het aantreffen van archeologische resten en toevalsvondsten of waarneming tijdens de realisatie van het project, moet de uitvoerende aannemer de werkzaamheden onderbreken en de toevalsvondst of waarneming direct melden bij onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zijnde de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE), overeenkomstig de meldplicht van archeologische toevalsvondsten als bedoeld in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet). Daarnaast stellen wij het op prijs als gelijktijdig de toevalsvondst(en) of waarnemingen bij ons gemeld worden.

Datum

1 augustus 2023

Zaaknummer

2022-014446

Blad

14 van 16

6.5 Veiligheid/stabiliteit

De locatie, waarin de tijdelijke verdieping plaatsvindt ligt op meer dan 100 meter van de (toekomstige) teen van de waterkering, derhalve buiten de invloedssfeer van de waterkering. Deze afstand is ruim voldoende voor de bescherming van de dijk.

De onderwatertaluds van de tijdelijke verdieping bedragen 1:5 en zijn flauwer dan de toekomstige haventaluds van 1:3. Alle overige voorschriften/maatvoeringen voor de ontgroning blijven van kracht.

7 Zienswijze

Door Stichting Achmea Rechtsbijstand te Apeldoorn is namens Maatschap Stam te Spijk, gemeente Zevenaar per e-mail van 4 mei 2023 en per brief van 3 mei 2023 met zaaknummer R222009391 een zienswijze ingediend op het ontwerpbesluit. Deze zienswijze luidt als volgt:

“Cliënt ondervindt nadeel van de aanvraag voor deze wijziging en van de reeds verleende vergunning.

Afgelopen jaar heeft mijn cliënt al forse schade opgelopen doordat hij alleen in het begin van het seizoen zijn land tegen de rivier aan nog een beetje heeft kunnen beregenen en de rest van het jaar niet meer. Uit zijn bronnen kon hij onvoldoende water naar boven halen om nog te kunnen beregenen terwijl dit nimmer een probleem is geweest. Bij de ontgrondingenvergunning behoort een monitoringssysteem, dus u behoort op de hoogte te zijn.

De schade bestaat uit gederfde oogst, schade aan de kruidenrijke grasmatten en waterbronnen die moeten worden vervangen door een diepere bron. Mijn cliënt schat de schade op dit moment rond de 100.000,- euro. Ook is er afgelopen jaar zettingsschade opgelopen aan de gebouwen. De door uw provincie beloofde monitoring op de gebouwen heeft nooit plaats gevonden.

Met de aanpassing van de lopende vergunning verwacht mijn cliënt nog meer schade aangezien op ongeveer 8-10 m diepte hier een veen- en kleilaag in de bodem zit van ongeveer 2 meter dik. Deze wordt op grond van deze nieuwe vergunning verwijderd. Hierdoor zal er ook in de onderste lagen meer interactie komen tussen het grondwater en de rivier met als gevolg ook op diepere lagen problemen met grondwater.

Voor zover er sprake is geweest van monitoring, zoals beloofd bij de zitting en na afloop van de zitting bij de Afdeling Bestuursrechtspraak, valt het uw college te verwijten dat u niet ingegrepen heeft om schade te voorkomen. Voor zover u de aan de Afdeling Bestuursrechtspraak beloofde monitoring nooit heeft uitgevoerd, is om die reden uw handelswijze reeds onrechtmatig.

Mijn cliënt beschikt over 4629 pagina's aan meetgegevens, die het causaal verband tussen de werkzaamheden als gevolg van de ontgrondingsvergunning en zijn schade bewijzen. Hij kan u die gegevens toe sturen.

Cliënt verzoekt u de gevraagde vergunning te weigeren of de voorschriften zo aan te passen dat de vergunning aan deze zienswijze tegemoet komt.”

Ons standpunt op deze zienswijze is als volgt:

Tijdens de tot nu toe uitgevoerde ontgrondingswerkzaamheden zijn enkele morslagen aangetroffen op de bodem van de (toekomstige) haven. Het materiaal van deze lagen bestaat uit grof grind, oer (soort veen), zand en klei en is onbruikbaar voor een zgn. vermarkting of wel aanwending voor de bouwnijverheid. Dit materiaal is ook niet meer te benutten voor de (voorgeschreven) herinrichting van het bovengrondse deel van de overnachtingshaven, omdat deze is afgerond. Uitvoerder Boskalis B.V. is voornemens om een gedeelte van de haven tijdelijk dieper te ontgronden en de hierbij vrijkomende specie, die wel bruikbaar is voor bouwnijverheidsdoeleinden te vermarkten. De tijdelijk in (onderwater)depot opgeslagen morslaag en eventueel overschot aan ander niet herbruikbaar materiaal, zijnde gebiedseigen materiaal, wordt daarna gebruikt voor opvulling van dit gat, zodat dit materiaal niet naar elders vervoerd hoeft te worden.

Deze 'omputting' is in overeenstemming met een van de in het Beleidsplan zand- en kleiwinning vermelde uitgangspunten dat de winning van oppervlaktedelfstoffen van nationaal belang is en dat deze winning moet plaatsvinden door middel van kwalitatief goede, multifunctionele en maatschappelijk verantwoorde projecten. Dit is naar ons oordeel positief uit het oogpunt van het algemeen beleid dat is gericht op het zuinig en hoogwaardig gebruik van bouwgrondstoffen.

De onderhavige tijdelijke verdieping van de bodem van de overnachtingshaven kent, vanuit de geohydrologische situatie, zowel tijdelijke als permanente effecten.

Tijdelijke effecten:

De tijdelijke effecten zullen niet groter zijn dan de berekende tijdelijke effecten, zoals opgenomen in het Milieueffectrapport (MER), dat is opgesteld ten behoeve van de aanleg van de overnachtingshaven c.q. ten behoeve van de ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016 (zaaknummer 2015-013134) en wel om de volgende redenen:

1. Er vindt geen peilverandering plaats aangezien de haven al in directe, open verbinding staat met de Rijn.
2. Het oppervlak dat ontgraven wordt in de extra ontgroning is kleiner dan het ontgronde oppervlak dat is doorgerekend in het MER. Aangezien het oppervlak tussen de Rijn en het geohydrologische systeem waarover interactie ontstaat kleiner is dan in het berekende MER-scenario, zal het effect naar verwachting kleiner zijn richting de omgeving.
3. Het tijdelijke effect wordt grotendeels bepaald door de weerstand die wordt weggehaald op de locatie van de ontgroning. De extra ontgroning zal uitgevoerd worden binnen één watervoerend pakket. In de 2,5 meter die ontgraven wordt zit weerstand. Deze zal echter veel lager zijn dan de weerstand die is weggehaald tijdens de reguliere werkzaamheden. Aangezien de verandering in weerstand significant lager is dan bij de vorige werkzaamheden, zullen de effecten naar verwachting kleiner zijn.

4. De extra ontgraving zal in delen worden verdiept. Ook zal het storten van de morslaag in de ontgraving gelijktijdig gebeuren. Dit beïnvloedt de grootte van de ontgraving en de weerstand van de bodem van de ontgraving. Als gevolg hiervan zullen de tijdelijke effecten kleiner en van kortere duur zijn op de omgeving.
5. Aangezien er langer aan de bodem van de overnachtingshaven gewerkt wordt, zal het langer duren voordat er slib op de bodem van het kanaal ontstaat. De tijdelijke effecten zullen hierdoor wellicht wat langer aanhouden. Echter, de effecten zullen niet groter zijn.

Permanente effecten

Deze effecten worden veroorzaakt door het terugstorten van de morslaag in de verdieping en door slibvorming. De morslaag heeft een lagere doorlatendheid dan het pakket waaruit ontgraven wordt. Het storten van de morslaag in de extra ontgraving verhoogt de weerstand van een deel van de bodem. Deze weerstand zal voor een demping van de stroming tussen de Rijn en het geohydrologische systeem zorgen. Het oorspronkelijke berekende effect op de grondwaterstand zal hierdoor kleiner zijn.

Geconcludeerd kan worden dat mogelijke geohydrologische effecten als gevolg van de wijziging van de ontgrondingsvergunning van tijdelijke aard én beperkt zullen zijn. Of en in welke mate droogteschade optreedt voor de Maatschap is voornamelijk afhankelijk van de weersomstandigheden en het al dan niet optreden van (extreem) laag water in de Rijn ter plaatse gedurende het groeiseizoen.

Voor wat betreft de door betrokkene geconstateerde zettingsschade aan gebouwen merken wij nog het volgende op.

In zijn algemeenheid kunnen lage grondwaterstanden een risico inhouden voor het optreden van zettingsschade aan gebouwen. Uit het onderzoek blijkt echter dat het grondwater in de huidige situatie al regelmatig onder de deklaag van klei staat. Dit betekent dat de maximale zetting heeft plaatsgevonden en dat er geen risico bestaat dat zetting zal gaan optreden ten gevolge van de aanleg van de overnachtingshaven en van de tijdelijke verdieping. Wij hebben dan ook noch in de ontgrondingsvergunning van 2 mei 2016 (zaaknummer 2015-013134) noch in deze wijzigingsvergunning een voorschrift opgenomen, inhoudende de verplichting om een zgn. nulmeting uit te voeren naar de bouwkundige toestand van gebouwen in de omgeving van het ontgrondingsproject.

Conclusie:

Gelet op vorenstaande redenen nemen wij de onderhavige zienswijze niet over en voor de overige punten achten wij de ingebrachte zienswijze inhoudelijk geen betrekking hebben op het voorliggend ontwerpbesluit en de aan de orde zijnde beperkte wijziging van de reeds verleende ontgrondingsvergunning.